

BREDASCHIE

Straat-, Letterkundig

Nieuws-

Dinsdag den

COURANT.

en Wetenschappelijk

Blad.

25 September.

DE GEDPUTEERDE STATEN DER PROVINCE NOORD-BRABAND.

Geboord hebbende het gerapporteerd, ingevolge appointement Commissaris van den Kiden deser maand, lett. G, op een missive van de commissie ter insameling van gelden, tot leniging van den ramp van 20 Maart 1831, te Bergen op Zoom van den 5. bevorens n. 44, daarbij, ter verduidelijking aan art. 4 van het besluit dezer Vergadering, van den 8. April 1831, letter BR, insessende een rekening en verantwoording van de door haar ter zake als voormeld, ontvangen en aan de slagtoffers van dien ramp uitgedeelde gelden, met de daartoe behoorende justificatoire bescheiden.

En in aanmerking nemende, dat die rekening allezins blyken draagt van den ijver en de nauwkeurigheid, waarmee die commissie aan het in haar gestelde vertrouwen heeft beantwoord.

Besluiten:

Art. I. Die rekening, in welke den geheelen ontvangst ter somme van 16358,00 ingebragt en de uitgaven ter gelijke somme in uitgaaf is verantwoord, goed te keuren, en dezelve, met de approbatoire bescheiden, benevens de justificatoire bescheiden, aan de voorschreve commissie terug te zenden, tot hare décharge.

Art. 2. Aan die commissie wordt den dank der vergadering betuigd, voor hare menschevriende ijverige en nauwkeurige verrichtingen, waarvan aan haar, door toezending van een afschrift dezer, zal worden kennis gegeven; zullende, ten einde van de tevredenheid dezer vergadering, wegens die verrichtingen, meer openbaar blyke, dit besluit in de binnen deze provincie uitgegeven, wordende nieuwspapieren geinsereerd worden.

Hertogenbosch, den 18. September 1832.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
A. J. E. VAN DEN BOGAERDE,
Ter onderschrijving van dezelve,
F. X. VERHEIJEN.

LATERE BERIGTEN DER COURANT

van Zondag en Maandag den 23sten en 24sten September,
behelzende de laatste Fransche en Belgische Nieuwstijdingen,
benevens de Fransche Beursprijzen van den volgende dag.

BELGIË

BRUSSEL, den 22sten September.

De hertog van Orleans is gisteren middag ten half twee alhier aangekomen. Hij is aan het paleis afgezet; en heeft zich daarop naar de kerk begeven. De prins was van den heer Boismilan verzeld; de generaal Baudrand is iets later aangekomen.

De *Emancipation* zegt, dat er nog niets aangaande het vertrek van den heer de Molenbeere bekend is.

Gisteren, vertakert men, is de heer *Nicholas de Stuyt* door een zoogenaamde orangistische brochure bekend, op zijn landgoed gearresteerd geworden.

De *Independant* spreekt van eene estafette van Gent, aan het ministerie gekomen met de tijding, dat de Hollanders de grenzen naderden en dat eenige duizenden derzelven (hij begroot het aantal op tien) uit Zeeland de Schelde waren overgestoken. De *Emancipation* bevestigde de aankomst der estafette, doch twijfelt met reden aan deszelfs bericht.

De distallen nemen op eene schrikbarende wijs toe. Men verzekert dat er nog geen dag omgaat, dat niet twee à drie dergelijke pogingen aan den procureur des konings werden toegegeven. Nog voor een paar dagen hebben eenige dieven uit een huis in de voorstad St. Jans-ten-Noode al het zilvergued weggestolen.

In den *Courrier de l'Escout* leest men: Het leger, op den tegenwoordigen voet, is sterk het in der inwoners of het in der mannelijke bevolking. Het kost 30,000,000 francs jaerlijks, waarvan 20 francs voor ieder lid van het belgisch gezin, en dat om met het geweer in den arm te blijven!

De *Courrier* zegt, ter gelegenheid der loopende geruchten, dat de Hollanders de vijandelijkheden begonnen hadden en de belgische grenzen waren overgetrokken: » deze geruchten zijn ten eenemale van grond onthoofd. Koning *Wilhelm* zal zoo dierbaar niet zijn, eene eenige kans ons aan te bieden, om met een voordeel uit de moeilijke geschiedenis te gelaen waarin wij ons geplaatst vinden.

Het Parijsch dagblad *le National*, onlangs in een artikel gezegd hebbende, » dat het België van september nog lager dan het Frankrijk van juli was gezinken, » had de *Emancipation* zoo goed mogelijk dit gezegde pogenthoewedering. Heten zegt de *Courrier* derwogens, dat een trap, hooger of lager al weinig afdoet, wanneer de beide gouvemenenten hupgepepen diep gezonken zijn; en dat eene natie, zoals de belgische, die zonder noodzaak, door de zwakheid van zijn gouvemenent, te gronde gaat, geene schikking, maar brandloot verdient. Bovendien plaatst hij een brief, ondertekend door een lid der regering van Leuven, waarin hetgeen wordt geklaagd, dat de deputatie van gemide stad, om den montag genue te wenschen, nevens andere, reeds sedert drie à vier weken om verzoeken verzoekt hebben, strekkende zulk tot eene krachtige wederlegging van den uitroep van *Emancipation*: » de deputatie heeft maar slechts vier of vijf, maar een kortklipsche audientie moeten wachten.

FRANKRIJK

PARIS, den 20sten September.

De belgische aangelegenheden houden op dit oogenblik wederom alle gemperezen vervuld. De reeds bestaende vrees voor den invatting der vijandelijkheden is nog vermeerderd geworden, door de alhier bekend geworden brieven van den generaal Chassé en den kolonel Buzen. De hertog van Orleans zou eerst gisteren morgen vertrekken, maar op het ontvallen, zoo men zegt, van nieuwe depesches uit 's Hage, is hij tot dezen morgen gebleven, ten einde, at de noodige instructies te ontvangen. Naar het zeggen is, zou de prins, voor zijn vertrek, eene lange conferentie met den heer *Sebastiani* gehad hebben; ook zou de heer *de Hoge*, die op Neufilly had geindueert, onderhouden hebben. Boudier werd op eene stille wijze aangekondigd, dat gemide belgische gewalt, die eerst voor weilige dagen op zijn post alhier terug gekomen is, dezen morgen depesches uit Brussel ontvangen had, die het inderdaad, onmiddellijk weder naar België te vertrekken.

De verontrustende geruchten, die in omloop zijn worden men of meer nog versterkt, door een *postscriptum* van den *Moniteur*, die daarin als stelling mededeelt, dat niet een courier, aan de was gezegd, maar de heer van den heer *Clapart*, van 's Hage te Parijs gekomen was, en dezelve, benevens andere groote speculanteurs, op de beurs van fondsen had afgezet, welke eenen aan den prins had te wege gebracht, voore, dat de hertog van Orleans, met zulke instructies was vertrokken, die koning *Leopold* stond op de maatregelen zouden doen bedacht zijn, voor het behoudgen der Antwerpse citadel; dat Frankrijk tusschen beide zou komen, zoo de Belgen te kort schieten; de groote vraag was maar, of Engeland met de besloten maatregelen zou instemmen; met ongeduld was men dan de antwoorden wachtende, welke lord *Granville* op zijne beide laatste depesches over die zaak had gezonden, uit Londen te gemaal zag.

Met hoe veel waarschijnlijkheid men de onderscheidende geruchten, omtrent een beslissenden stap van de zijde van ons gouvemenent, ook meer zoeken veer te dragen, valt het, voor als nog, schier moeilijk te gelooven, dat het gouvemenent, zoo in eene, niet sterk genoeg tot zulk een krachtig besluit zou geacht hebben en inderdaad beloten zijn, gewapenderhand tusschen beide te komen. De *Constitutionnel*, — die almede gewaagt van een gerucht, dat in een diplomatischen kring rondging, en dat hoofdzakelijk, hierop onderkomt: dat Frankrijk en Engeland, het drien van het Haagsch kabinet moede, hetzelfde te kennen hadden gegeven: tot dwangmaatregelen te zullen overgaan zoo het niet binnen kort de jongste bepalingen der conferentie aannam; deze dwangmaatregelen zouden bestaan in het blokkeren der Schelde, door eene eijfelsche vloot, terwijl een Fransch leger van 30,000 man de overgave der Antwerpse citadel zou vorderen; — de *Constitutionnel* zegt niet ten onrechte desaanstaande; dit gerucht, dat werkelijk bestaat, mededeelende zijn wij er evenwel verre af, deszelfs echtheid te waarborgen. Het vergaet bij dat het ons niet zeer waarschijnlijk voorkomt, dat ons hien ziele toegenat ministerie de kracht en de ongezindheid genad heeft, die het daarstellen eener dergelijke combinatie vorderen. Nog minder zou dezelve, bij het engelsch ministerie hetwelk er niet heeft, om dat tot zulk eenen beslissenden maatregel over te gaan.

Omtrent eene verandering in het ministerie blyfsch bij de vorige gissingen. De heer *Dupuy* schijnt vooreerst niet te Parijs terug te zullen komen, men zegt, niet voor de opening der kamers; hij heeft zich van Clamety naar zijn landgoed van Ralligny begeven.

De hertog van Nemours, generaal baron *Genetz*, ingevolge bevel der koninklijke kavallerie, veer aan naar Engelen, nog tusschen de kampen van den hertog van Nemours benoemd, is te Beauvais aan de ebelen overleden.

Volgens berichten uit de Vendée zou de hertog van Berry, na Nantes te hebben verlaten, zich naar Rennes begeven en van daar de kust hebben bekeerd, van waar hij zich naar het eiland Jersey zou hebben ingescheept. Maar van insascheeping naar Jersey is er van te zeggen. In de Vendée is de toestand nog dezelfde, men beschrijft dit gewest steeds als in groote gisting en op het punt van in volten opstand te komen. Aan bijzondere berichten ontbreekt het niet en evenzoo aan brieven, die hier en daar zouden gevonden zijn. Uit Bourbon Vendée schijnt men, dat men veel verhoorden van troepen ontdekte, die gedanstelijk met een ander gewest schijnlijk om een wakend oog en verdenble naar de kust te komen. Te Chateaubriant heeft men den heer *Guyot* gezien, die de bruggen en wegen gecompileerd en wiens braderie uit de gevangenis is ontsnapt, in verzekerde bewaking gehouden. Te Marseille hebben, in den avond van den 20sten, de

45den, weder onrustige bewegingen plaats gehad, bij gelegenheid der kermis van St. Lazarus; jonge lieden, de *Marseillaise* en *Parisiense* zingend, ontmoeteden een aantal anderen, die men aan hunne groene dassen voor karlisten wilde erkennen; de leiding dezer laatsten tegen de eersten schijnt al zeer dreigend te zijn geweest, zoo zelfs, dat men noodig schijnt te achten door karlisme te worden uitgeroepen; terug gedreven, ontmoeteden de leiders met groene dassen een aantal anderen, die tot laatste roode dassen droegen, en raakte men nu in de laatste rangen; de laatste lieden met een rood haizen, waar de laatste aanhangers hunne bijeenkomsten schijnen te houden, met menen begroet, en nu konde de woede van het volk geen pater, die door werd opengeloopt, en slechts met moeite gelukte het de laatste komende militaire magt, zeven of acht, der zich in gemeld huis bevindende personen, aan de woede van het volk te ontrukken en in arrest te nemen. Men was te Marseille voor verdere onlusten beducht.

Ook in de kleine stad Trie, tien uren van Tarbes, zijn vrij ernstige oproerige bewegingen, ter oorzake der belastingen, voorgevallen. — De fondsen waren heden (20 September) genoteerd: de 5 pCt. kont. 96; op tijd 95,90; de 5 pCt. 68,60 kont.; op tijd 68,40; Napelsche en Spaansche fondsen, de laatste koers, niet genoteerd; Nieuwe Leening 1832 was genoteerd tegen 97,30 kont.; op tijd 97,25.

NEDERLANDEN

Amsterdam, den 24sten September.

De bevel van Z. M. van 20 Juli N°. 90, is de sergeant-majoor P. G. Smeij, van het korps vrijwillige jagers van van Dam, benoemd tot 2den luit. titulair bij dat korps.

De bevel van 1 Augustus N°. 8, is benoemd tot kapitein bij de 1ste afd. inf., de 1ste luit. J. H. B. Humann van de afd., zijnde aan den kapitein H. Canters van dezelfde afd. het tractement van non-activiteit toegelegd, in afwachting dat aan hem pensioen zal worden verleend.

De bevel van deszelfden dag N°. 9, is de 2de luit. H. W. Voerman, van de 9de afd. inf., in zijnen tegenwoordigen rang en ancienniteit overgeplaatst bij de afdeling grenadiers.

De bevel van 1 Augustus N°. 20, is de Wel-Erw. heer J. G. Ziepscheit, kandidaat tot de heilige dienst, tijdelijk in dienst gesteld als vrijwilliger voor de protestantsche militairen bij de reserve divisie van het leger te velde.

De bevel van 10 aug. N°. 79, is de sergeant-majoor J. A. J. Buis van het korps koninklijke jagers, benoemd tot 2den luit. titulair bij dat korps, zoolang hetzelfde zal bestaan, zonder bezwaar voor zijn schiksel.

De bevel van den 15den deser N°. 22, is benoemd tot 1sten luit. bij het 1ste batalion veld-artillerie de 2de luit. L. I. van der Meer van het 1de.

De hezigten der heersende ziekte liiden haden als volgt:

	nieuwe zieken.	herst.	Overl.	In het
te Gravenhage 22 September	3	1	2	2
Amsterdam 23	2	1	1	7
Rotterdam 22	6	2	2	47
Utrecht 24	13	8	5	127
Den Haag 23	8	10	4	63
Brussel 23	6	10	3	56
Antwerpen 21	0	0	0	5
Leiden 21	7	0	1	6
Haarlem 22	5	9	2	63
Utrecht 22	5	15	6	48
Groningen 21	4	3	1	12
Amsterdam 22	0	0	0	12
Amsterdam 23	4	1	2	4
Groningen 23	4	0	1	7
Amsterdam 23	26	14	12	99
Amsterdam 23	9	17	5	86
Amsterdam 23	20	14	8	84
Amsterdam 23	2	3	1	4

In het militaire hospital alhier is gisteren een persoon bijgekomen en uit er type hersteld; het getal der in behandeling zijvenden is thans 7.

De heer J. H. B. Koster is in het laatst der vorige week van uit de stad vertrokken. E. K. H. had de reis lange onze vesting genomen.

Gisteren zijn wederom een Belgisch lanskier, met paard en volle wapenrusting, alsmede twee jagers te voet, die tot de onzen waren overgekomen, hier binnengebragt.

Van de Zeesche stroomen wordt ons gemeld, dat het geheel oorzaken der waanheid is, zoo als de Antwerpsche *Phare* het eerst vermeldt had, dat het gezelschap koord-dansers, onder directie van den heer Niemseck, nabij Kiel in handen der Belgen gevat was. Gemeld gezelschap geeft nog, integendeel, voortdurend voorstellingen van deszelfs acrobatische en pantomimische oefeningen, hanteling op de Citadel en op het Vlaamsche Hoofd, en zoodanig, zoo als kan nagegaan worden; onbeschrijflijk veel vermaak aan de beoefeningen van beide sterkten; gelijk het dan ook is van de autoriteiten op dezelve, de noodige bescherming en tevens bescherming in dezen onderpindt.

In een brief uit Amsterdam van gisteren, wordt, aangaande de laatste berichten van gisteren aldaar, het volgende gemeld: De markt van Antwerpen was zeer gedrukt, zoo op de lagere koersen van Parijs en Antwerpen afgekomen, alsmede uit hoofde de nota van Sebastian, aangaande de onttrouwing der erfzoon van Antwerpen.

Er is veel verkocht en de beurs bleef zeer gepresenteerd: de werkscheur was van 43 tot 42½; de 5 pCt. id. 91½ a 92 nominaal; de 5 pCt. fr. fondsen 68½, ¼, die achtste, ¾; de gecons. 54 a drie nominaal; de sp. perpetuelen 50½ a 51½; metaalken 85, 2 pCt. rente 30½ a 31, kansblijven 25½ a 26.

BELGIË

Brussel, den 23sten September.

Gisteren middag heeft de koning van den hertog van Orleans vergezeld een viadren jagers te paard op den boulevard van den regent in oogenschouw genomen; de hertog had de *Leopold* order op zijne borst.

De heer Ch. Le Hon, onze ambassadeur te Parijs, is gisteren middag ten twee uren te Brussel aangekomen, hij heeft bij den koning op Laeken gedineerd.

In den loop van gisteren zijn de gemoederen zeer verontrust geweest over den staat onzer aangelegenheden; veel werd er gesproken over de terugkomst van den heer Le Hon; men scheen te denken, dat hij in het ministerie zou treden. De tijding van de weigering des koning van Holland, om tot het *thema Palmerston* toe te treden, aan den eenen kant; aan den anderen, de meer krachtige gezindheden van het fransch kabinet, bevestigd, — zoo men zegt, door de taal van den hertog van Orleans, — doen van nu af de beproeving van het onderhandelingsstelsel, door den heer Goblet aangeboden, als nuttelooz beschouwen.

Deze geruchten, die op den koers onzer leening nadeelig hebben gewerkt, verbliden echter de lieden, welke meenen, dat door eene vastere houding van het gouvernement, de vrede gemakkelijker zal verkregen worden.

De gewichtigste gebeurtenis is de dood des konings van Spanje, waarvan de tijding gisteren in den namiddag alhier aangekomen is. Sommigen vroeger daarvan onderrigte bankiers hadden reeds op de beurs spaansche renten boeken van de hand te doen, welk de aandacht had gaande gemaakt. In den loop van den dag zijn drie courriers naar Antwerpen en Holland bestemd, onze stad gepasseerd; men denkt, dat zij overbrengers waren dezer gebeurtenis, welke gevolgen ontmetelbaar kunnen zijn. De komst ten troon der dochter van Ferdinand, nog een kind, in strijd met de oude wetten der Spaansche monarchie, zal het worstelperk der partij- en eierzuchtigen op nieuw openen. Eene nieuwe complicatie dierhalve in de aangelegenheden, die bestemd zijn ten voordeele der constitutionele regeringen uit te vallen.

De leening Rothschild is dakende gisteren op de beurs verkocht tegen 75½ kont. De perpetuelen zijn verhandeld tegen 51½; het merk van Antwerpen was nog lager. (Emancipation)

De heer Legaré, zekergelastigd der Vereenigde Staten bij ons bewind, is gisteren van Parijs alhier aangekomen.

Naar men verneemt zal de koning met den hertog van Orleans aanstaanden dinsdag de troepen der 3de divisie te Dendermonde in oogenschouw nemen.

De werkzaamheden aan de estade op de Plaats-Royale, voor de uitdeeling der eerevaandels op den 27sten bestemd, werden niet over voortgezet. Men wil deze plechtigheid veel liever bijwonen de koningin en de hertog van Orleans zullen er bij tegenwoordig wesen. De talrijke deputation, die hier uit de onderscheiden plaatsen gewacht worden, zullen voor eenige dagen Brussel weder aan weinig verlevendigen.

De generaal Weyss is voor eene korte reis naar Duit vertrokken.

De Belge vermeldt, dat niet alleen de heer Bouthay, chef van het personeel der oorlogs-administratie, maar al de ambtenaren zijner administratie zullen vervangen worden.

L'Independant wil maar volstrekt veilhouden, dat op het ministerie van oorlog het berigt zou zijn, dat 10.000 Hollanders in Staats-Vlaanderen waren gekomen, aan deze anderszins niet overtuigend bewerende, dat de hertog van Saxe-Weimar een uitgenoodigd gast tricht in het oog heeft.

FRANKRIJK

Paris, den 21sten September.

Eene telegraphische tijding van Bayonne, gisteren avond op het ministerie van marine ontvangen, kondigt den dood des konings van Spanje aan; ten zes ure was de tijding daarvan bij de spaansche ambassade nog niet bekend.

In den tegenwoordigen toestand van het schiereiland wordt de dood van Ferdinand VII als eene gebeurtenis van het hoogst belang beschouwd. Een bijzonder berigt uit deze hoofdstad behelst dienaangaande het volgende: Dese tijding, die, in gewonen tijd, onder onze staatslieden weinig beweging zou hebben gemaakt, heeft eene soort van ontsteltenis te weeg gebragt, want in den critischen toestand, waarin Europa zich bevindt, te midden van den strijd der Europeesche kwestieën welke de diplomatie sedert twee jaren reeds zoekt op te lossen, rijzen thans nieuwe moeilijkheden, betrekkelijk de kwestie van den spaanschen troon.

Tot op de komst ten troon van Philipp VII, erfzoon van Lodewijk XIV, waren ook de dochters erfgenamen der kroon. Maar

de tak der Bourbons voerde, in Spanje de Salische wet (waarbij, de vrouwen van de regering worden uitgesloten) welke wet in stand bleef tot op den laatsten nu gestorven koning Ferdinand VII. De vorst in zijn vierde huwelijk de infante Maria, Isabella, Louisa, gekregen hebbende, schafte, bij een decreet, de Salische wet af, ten einde dat zijne dochter, ten nadeele van zijn broeder don Carlos den troon bestieg. Maar daar dit decreet de sanctie des cortes niet verkreeg, liet Ferdinand deputation uit de onderscheiden provincien tot zich komen, om zijne willekeurige daad een glimp van wet-tigheid te geven.

Don Carlos heeft bestendig tegen dit decreet geïrresteerd, en bestond er, sedert hetzelfde genomen was, in 1830, veel misverstand tusschen hem en zijn broeder. Het laat geen twijfel, of don Carlos zal de afschaffing der Salische wet niet erkennen. Deze vorst wordt gerekend als aan het hoofd der apostolische partij in Spanje te staan; men kent het vermogen der priesters in dat land; wanneer zij, zooals niet in 't minst te betwijfelen valt, hem ondersteunen, zal hij de overhand behouden over de partij der jonge koningin, welke niet zeer talrijk is; bovendien heeft de wetlige erfgenaam geen volle twee jaren bereikt, hare moeder is eerst sedert drie jaren in Spanje, zoodat zij nog bezwaarlijk de genegenheid der Spanjaarden zouden kunnen gewonnen hebben.

Weinig zou er Frankrijk aan gelegen liggen of een burgeroorlog in Spanje uitbarste, zoo de belangen van het overige Europa en de onze er maar niet door in gevaar gesteld wierden. Maar men weet welk man don Carlos is; zijne zaak heeft ongetwijfeld een schijn van recht. Maar zoo hij den troon bestieg, zouden de bedreigingen van Frankrijk en Engeland, noch de vertoogen der diplomatie in 't minst hem weerhouden, ten voordeele van don Miguel tusschen beide te treden. Reeds bij het leven van Ferdinand stookte don Carlos, om in de Portugesche zaken tusschen beiden te komen; eens meester van het rijk, zal dit de eerste daad van zijn bewind zijn. Het schijnt dat het ministerie er ook zoo over denkt. Gisteren avond hebben, op het ontvangen der tijding van den dood des konings, van Spanje, verscheiden ministers zich verenigd, om over deze gewichtige zaak te beradslagen, en dezen morgen is er raad van ministers gehouden, in welken de toestand van Spanje van alle zijden zou beschouwd en, naar men wil bewee-ren, reeds besloten zijn, dat, zoo don Carlos in Portugal tusschen beiden kwam, Franse troepen ook in Spanje zouden treden, om de regten der infante Maria Isabella te ondersteunen. Reeds zouden er orders gegeven zijn, om verscheiden regimenten naar de zuidelijke grenzen te doen trekken. Dit laatste zal echter nadere bevestiging behoeven, alvorens hetzelfde als echt te kunnen aan-nemen.

Ferdinand VII was den 14den des ochtters 1834 geboren op het koninklijk verblijf St. Laurens en is alzo in zijn 40ste jaar overleden. Hij is viermaal getrouwd geweest; het eerst, den ouderdom van nog geen 20 jaren bereikt hebbende, met eenen Napelische prinses, onder zuster der hertogin van Berry, later met eenen infante van Portugal, nipt van don Miguel, vervolgens met eenen Salische prinses en eindelijk met zijne nicht Christina, eenen Napelische vorstin; hij zijne laatste vrouw alzo heeft hij kinderen gehad, twee meisjes, waarvan de oudste Maria Isabella Louisa den 10den octo-ber 1830 geboren, volgens het anti-salisch decreet, erfgenaam van Spanje is.

Ferdinand VII beklom den troon den 19den maart 1808 ten gevolge van den afstand van zijn vader Karel IV, doch heeft den-zelven eerst na den val van Napoleon eigenlijk kunnen aanvaren. De koninklijke spanische familie bestaat tegenwoordig nog uit 18 leden: te weten, de koningin met hare beide kinderen, den infant don Carlos, zijne vrouw en vijf kinderen, eindelijk Maria The-ressa van Bragança, haar zoon Sebastiaan en zijne echtgenoot.

De maarschalk Gervais is gisteren op den middag naar het leger aan de noordelijke grenzen vertrokken, met welk oogmerk hij de reis derwaarts heeft aangenomen, is niet bepaald zeker. Het Journal des Debats zegt daaromtrent alleen, dat de verandering in het belgisch ministerie en de gebeurtenissen, die iedereen de rust in dat land konden storen, de tegenwoordigheid, een maarschalks van Frankrijk op de franse grenzen noodzakelijk maakten. Inmiddels zijn de geruchten, die sedert een paar dagen wegens de belgische aangelegenheden en het besluit van ons gouvernement in omloop waren, althans nog staande houden. De Constitutionnel deelt thans ook de in onderhanden mede, welke voor een paar da-gen in particuliere berigten werden medegedeeld, (zie onze eerdere berigten van zaterdag), dat, namelijk, het gouvernement, op het ontvragen van het konink van den Haag, het Nederlandsch gouvernement het verzoek van lord Palmerston van de hand wege-zen had, dat een gezant te Londen instructien had gezonden, den laatst heersende op aan lord Palmerston het gevoelen van het franse gouvernement mede te deelen, van eenzijdig dwangmaat-

regelen tegen Nederland te gebruiken, zoo deze, na een kort tijd-verloop, de voorgestelde voorwaarden niet aannam. Voorts verhaalt men nog, dat de heer Sebastiani, in het laatste onderhand, dat hij met den hertog van Orleans gehad had, denzelven een operati-on plan voor het belgisch leger had medegedeeld, voor het geval, dat men in België zich genoodzaakt zag de vijandelijkheden te be-ginnen.

De beschuldigten in de zaak van het stoomschip de Carlo Alberto, die in gevangenis des Presentines te Marseille waren opgesloten, zijn den 14den dezer, onder sterk eskorte, van daar naar Aix overgevoerd.

De eerste afdeling van het hof van assises alhier, heeft in hare zitting van gisteren, zekeren orkestmeester Gaetan Facconi, gedecoreerden van julij en onder eene vierdubbele beschuldiging, van aan de onlusten in juniij 11. te hebben deel genomen, tot zes jaren gevangenisstraf veroordeeld.

De hertog van Brunswijk is den 18den in een rijtuig, met een officier van het vrederegert en een officier der gendarmerie, Tlayos door gekomen.

Volgens geruchten, die echter weinig geloof vinden, zou de admiraal Santarous de vloot van don Miguel voor Lissabon gesla-gen hebben.

De fondsen waren heden (21 September) genoteerd: de 5 pCt. kont. 95.65; 95.50, op tijd; de 3 pCt. 67.90 kont.; 67.95 op tijd; Nap: renten 80.75; Sp: perp: (koers van gisteren 57 1/2) hoogste koers 54; gebleven 53 1/2; Cortes: koers van gisteren 12; heden ge-bleven op 13. — De Leasing 1832 was genoteerd 96.60 kont. en op tijd.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 21sten September.

De berigten uit Turkije luiden bij voortdurend zeer ongunstig voor de Porte. Konga, werwaarts Hussain-pacha, met de weinige hem getrouw geblevene regimenten, de vlugt heeft moeten nemen, is thans naar men verneemt, in vijandelijke handen. De Turken zijn niet alleen tegen hunnen opperveldheer opgestaan, maar bijna het gansche leger heeft zich ontbonden, en de in Alexandrette nabge-bragte mondbehoeften zijn door een Egyptisch legerkorps opgesigt. De toestand van den Grooten Heer wordt hoogst bedenklijk, en misschien zijnen troon wankele. Sommigen beweren daarom ook, dat er een gezant naar Alexandrie vertrokken is, om met Mehmet-Ali te onderhandelen. Met grond twijfelt men echter, of deze ver-zuchtige man, wien het nu nog slechts eenen steunen stap keet, om, door Anatolie zich wijlen weg banende, tot aan de hoofdstad voort te rukken, zich nu wel bij het onafhankelijke bezit van Egypte en Syrie bepalen zal. De pest neemt te Konstantinopel nog immer toe, zoodat er dagelijks 30 a 40 personen aan sterven. Die ziekte breidt zich in de voorsteden uit, en in Brussa woedt de cholera. Bij een firman is verboden, na zonnen ondergang op straat te zijn; ook mogen niet meer dan drie personen op straat bij el-kaar staan. Talrijke patrouilles doorkruisen des nachts de straten. Onder de Turken heerscht eenen altijd grootere ontevredenheid met de tegenwoordige regering.

ENGELAND.

Londen, den 21sten September.

De Courier van gisteren meldde, dat de belgische minister van buitenlandse zaken de Montenoere, nevens andere ministers, zijn ontslag heeft genomen, welke door vorst Leopold is aangenomen. Het had gat als reden hiervan op, dat de laatste belgische minis-ters zich jegens de kamers verbonden, en bij herhaling in de offi-ciele bladen verklaard hadden, dat zij nimmer zullen toestemmen in het aanknopen van eenige verdere onderhandeling met Holland, tenzij de Antwerpsche citadel door de Nederlandsche troepen voor al ontruimd wierd. De Courier liet er op volgen, dat, daar de gelegenheid zich had opgedaan om met Holland te onderhandelen, hooger niet op den grondslag van de onmiddellijke ontruiming van het Antwerpsch kasteel, dan toch voor eenen spoedige regeling der geschillen, de Belgische ministers geenszins meenden de hinderpaal te moeten zijn tot bereiking van zulk een wenschelijk doel. Ein-delijk meldde de Courier, dat aan den gezant van de Weijer volmagten waren gezonden, om met een Hollandschen gevolmag-tigde in onderhandeling te treden.

Mr Stratford Canning is uit Konstantinopel alhier terug ge-keerd.

De gewezen Keizing van Frankrijk Karel X en de hertog van Angoulême zijn met een talrijk gevolg van Leih naar Hamburg vertrokken.

Onze afwezige ministers zullen in oktober alhier terug kee-ren, wanneer er een kabinetraad zal gehouden worden en daarin het indstip bepaald, waarop het parlement zal ontbonden wor-den. Waarschijnlijk zal dit tegen het begin van december wor-den gesteld.

Wit Portugal zijn geene nadere berigten, dan dat er enige bewegingen onder de weerszijden vloten hebben plaats gehad en de bisschop van Oporto een herderlijken brief in het belang van den Padre heeft uitgevaardigd.

De 5 pCt. gecont. 94.75, en 1/2; Nederl. 2 1/2 pCt. 45; Portugal 45 1/2. Ter beurze liepen geruchten, wegens het zenden van eenen Britsche vloot naar de Schelde.

OVER DE LUXEMBURGSCHE KWESTIE, NAAR DE AUGSBURGER ZEITUNG.

(Vervolg en slot van ons vorig nummer.)

Veel gestrenger en treffender wordt de beoordeeling der Luxemburgsche kwestie naar het duitse staatsregt. Men moet van deze daadzaak uitgaan: Luxemburg werd door het buitenlandsche volk der Belgen geïnvolveerd, gewapenderhand ingenomen en door eene vreemde regering in bezit gehouden. Hier was het geval van aantasting slechts daarin treedt de krijgsstand van het duitse verbond in, maar ook zonder uit te wijken, zoo als de besluite in art. 39 vaststelt. Het verbond heeft echter de aanval der Belgen op Luxemburg, niet afgeslagen; maar alleen de vesting met haar gebied behouden. Men kan deze Handelwijze regts- en staatkundig beoordeelen. Het is zeker waar, dat de bondswetten van eene vreemde magt spreken, tegen welke de staat van oorlog plaats grijpt, zoodra zij het duitse gebied vijandelijk overvalt, en dat men onder zulk eene magt verstaat, dat zij erkend is. Maar daaruit volgt niet, dat de oorlogverklaring van het verbond eene erkenning van België ingesloten heeft, en dat er geen andere uitweg was, om Luxemburg tegen de Belgen te verdedigen. Even goed als de bondvergadering thans in de protocollen de uitdrukking, *Belgisch bezit* heeft, even goed kon dezelve vroeger toegelaten worden. In staatkundige betrekking kan men toegeven, dat het wijzer was, den oorlog niet te beginnen, dewijl de tijd zelf den oorlog gevoerd en de menschen overwonnen heeft. De rust van het verbond mogen wij echter het minst als eene zaak van groot belang beschouwen, dewijl daartoe volkomen geene reden bestond. Het is wel waar, dat de geheele wereld overtuigd is, dat België het gewicht van het duitse verbond niet verdragen konde, en dat hetzelve zich niet in zijne gansche magt tegen België behoeft te toonen. Dan, waar is de reden, dat het verbond zich door den onbeduidendsten vijand moedwillig en straffeloos in zijn levensbeginsel moet laten belazigen? Het offer dat het verbond door de hofte rustig aanneemt aan het belang der Europeesche magten gebracht heeft, mag in geenen deele en nimmer deszelfs regten benadeelen. Een tweede wettige reden voor de tusschenkomst van het verbond in Luxemburg was de volgende. Daar de inwoners van het groot-hertogdom aan den opstand deel namen, zoodaer het geval van opstand aanvaard, tot welke demping de bondswetten bepaalde voorschriften bevatten. Daarbij kwam, dat de koning der Nederlanden, door de aardrijkskundige ligging van Luxemburg verhinderd werd, om dit land tot rust te brengen, en alzoo het verbond, overeenkomstig deszelfs wetten, uit zich-zelf en zonder aanroeping tusschen beide zoude hebben moeten komen. Dit is niet gebeurd, dewijl men het regt van het verbond aan de Europeesche staatkunde en de eigenaardige tijdsomstandigheden, welke bij het maken der bondswetten niet te voorzien waren, opofferde. Geschiedde dit nu met eenig regtsbehoud, zoo is er weinig niets verloren, maar alsdan moet ook de ontwikkeling van het vraagstuk het regt in zijne volle kracht weder herstellen, anders is het met de zekerheid van het verbond gedaan; dewijl het zonder deze herstelling in deszelfs inwendig leven en grondstellingen aangetast werd. Het duitse staatsregt kan derhalve aan de Luxemburgsche revolutie het gevolg niet geven, dat de mogendheden van Europa aan de belgische omwenteling gegeven hebben, omdat het beginsel van scheiding, hetwelk zich sedert de vijftig jaren in allerlei voorbeelden getoond heeft, met den geest en de staatkunde van het duitse verbond volkomen strijdig is. Wilde men echter aanraden, om den koning der Belgen, voor een gedeelte van Luxemburg, in het verbond op te nemen, om het geheel bij Duitsland te behouden, zoo is wel in de grondstellingen van het verbond de mogelijkheid gelaten, om nieuwe leden op te nemen, maar dit is op ons geval reeds daarom niet toe te passen, dewijl in het congres van Wenen het Nassausche erverdrag op het geheele groot hertogdom Luxemburg uitgestrekt werd. Deze regtsverhouding maakt de deeling van Luxemburg even zoo onmogelijk als de wetten van het duitse verbond; elke afwijking van dezen grondslag moet in eindeloze zwarigheden wikkelen, die niet anders dan met vernietiging van het duitse staatsverbond eindigen kunnen. Het is onnoodig om deze inwikkelingen met hare gevolgen te beschrijven, dewijl de regtsbeoordeeling genoegzaam is. Deze alleen moet men vasthouden, om ook in de vroegere gebeurtenissen, welke tot dit vraagstuk behooren, het juiste gezichtspunt niet te verliezen.

De *Meinung der Zeit* schildert de gevolgen, die voor België uit het verandering stelsel van het bewind aldaar, moeten voortvloeien, inderzoo: Men gaat onderhandelen. Gedurende de lange, zware tijd, die men ons bereidt, zal men een leger buiten alle evenredigheid met onze middelen moeten onderhouden; nieuwe belastingen en leeningen zullen er moeten worden. Onze handelswet zal gesloten blijven, onze stroomen niet bevaaren worden, onze handel en nijverheid onder voortdurende afname blijven, onze kapitalen slinken en de vreemde in handen komen; zoodat de kapitalisten als de manufacturen zullen de wijk nemen; het

volk zal van ellende omkomen, terwijl de geestelijkheid van veldheid zal stikken; onze steden zullen ontvolkt worden; rampen en besmettelijke ziekten, noodwendige gevolgen van het onvermogen, om in de behoeften te voorzien, zullen het getal van dit zoo ongelukkig volk verdunnen, genoodzaakt over den akker, zijn eenig middel van bestaan, met moeite zich voort te slepen, al te gebukkt zoo men het van de opbrengst niet berooft. Maar Z. M. Leopold zal ragen, de heer van de Meier zal minister zijn, de heer de Theux, trotsch in zijne koets daarheen rijden, de heer de Brouckere geld tot zijn voordeel slaan, en al onze staatslieden zullen *Kanne Phrynia's*, *Rumhe Boudoirs*, *Rumhe donzen sophas*, lusthuizen, prachtige soupers, manne geborduurde klederen en toegang aan het hof hebben.

Ziedaar wat ons voorziet, laat ons liever zeggen, wat het nieuw stelsel van het gouvernement ons toezegt en verzekert. Het werpt ons terug in een eindeloos provisioneel staat, in eenen reddeloozen chaos van nieuwe misleidingen, tenzij het land, zijnen toestand doorziende, door zijne vaste houding en veerkracht, de onvernünftige ontzooning verjaagt. 't welk men, tot deszelfs verderf, met geweld zoekt te verwijderen. Wij zullen op dit belangrijk onderwerp terugkomen, wanneer de ontwerpen onzer zoogenoemde staatsmannen nog meer openlijk aan den dag zullen zijn gekomen.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

ZATURDAG, 22 September 1832.

NEDERLANDEN, Vervolijde schuld, 2½ pCt.	geb.
Uitgestelde schuld.	43 43 43
Kansbiljetten.	16 16 16
Amortisatie Syndicaat, 4½ pCt.	72 72 72
Idem idem, 3½ pCt.	57 57 57
Oorlogs-kassen 1830 5 pCt.	90 90 90
Vrijw. geld 1831 5 pCt.	96 96 96
Nieuw-widom 1832 5 pCt.	82 82 82
Schatbiljetten, 6 pCt.	99 99 99
Handel-Maatschappij, 4½ pCt.	99 99 99
FRANKRIJK, Inst. op 't Grootboek 3 pCt.	68 68 68
ROMANDE, Bij Hope en Comp. 5 pCt.	96 96 96
Bij dezelfde 1832, 5 pCt.	98 98 98
SPANJE, Certifie. Amst. 5 pCt.	54 54 54
Dezelfde 3 pCt.	30 30 30
Uitgestelde schuld.	

* * Degenen, welke iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn, aan de onder beneficie van Inventaris aanvaarde nalatenschap van den heer **MARINUS GERARD VAN STAPPELE**, gewoond te **Steenbergen**, overleden te **Steenbergen**, gesevan door de tem spoedigste en uiterlijk vóór den laatste oktober aanstaande, opgaaf te doen, aan den heer **J. R. VAN STAPPELE** te **Steenbergen**, zulende na verloop van dezen termijn alle pretentien ten laste gemelden boedel worden geacht te zijn ingediend.

* * Wordt gevraagd bij het 2e bat, 1e sfd. Geldersche Schutterscompagnie tegen billijke voorwaarden, een **HOOERBLAZER**, bekwaam om de *gastrombons* (bazuin) te blazen, adres per franker Brieven aan den Kommandant van gemeld batallion, thans te **Sprang** gekantonneerd, en bij de 2e brigade te dienste in **Amsterdam**.

CONCERT.

S. FEITLINGER, Eerste Zanger en **M. H. R. O. S.**, Eerste Violin, beide van het Hoogduitsch Theater te **Amsterdam**, zullen de eer hebben te geven: op **Woensdag den 20sten September 1832**, in het **Indisch** van den **Schauburg**, een **GRAND V. O. G. A. L.** van **J. N. S. T. R. U. M. E. N. T. A. A. L. G. O. N. G. E. S. T.**, geadjesteerd door de heeren liefhebbers van het muzik. collegie de **Harmonie**, volgens onderstaand Programma.

EERSTE DEEL.	TWEEDE DEEL.
1. Overture.	1. Overture.
2. Aria uit de <i>Barbier de Sevilla</i> van <i>Roosje</i> gezongen door S. Feitlinger .	2. <i>Der Traum der ersten Knecht</i> , van <i>R. Jäger</i> gezongen door S. Feitlinger .
3. Concert van <i>la Font</i> , vóór de viool, uitgevoerd door M. H. R. O. S.	3. Variatien vóór de <i>Pieterbolle</i> , uitgevoerd door M. H. R. O. S.
4. <i>Valse</i> van <i>Tollet</i> , gezongen door S. Feitlinger .	4. Variatien vóór de viool van <i>C. de Brui</i> , uitgevoerd door M. H. R. O. S.
5. Variatien vóór de viool, van <i>P. P. P.</i> , door M. H. R. O. S.	5. <i>Volklied</i> van <i>C. J. K. K.</i> , gezongen door S. Feitlinger .
	6. <i>Le Jonge de Terriat</i> of de <i>Quintet</i> , vóór piano-forte, viool en zang, uitgevoerd door de heeren van Ouden , van Ouden en van Ouden .

Aanvang, ongeveer ten 7 ure. De prijs vóór ieder persoon is 1 fl. De Entree-biljetten zijn te bekomen aan den **Schauburg** en aan het **Hôtel de la Couronne**.

STOOMPACKET-VAART tuschen ROTTERDAM en LONDEN.

REPAALING DER ABT van de **Woonzad**, den 26 September de, **Sir Edward Banks**, Kapitein **Isaac Mowll**, des morgens ten 12 ure. **Saturday 29** de **Atwood**, Kapitein **Rob. Stranach**, des middags ten 2 ure.

De **Gedone** zullen onder voorwaarde der Agenten gelost of geladen worden. Vrachtgoederen moeten den dag vóór het vertrek gecheept zijn. Pakjes, Monsters of Effecten zullen een uur vóór de afvaart moeten bezorgd worden. Nadere inlichting bij de Agenten **W. J. M. F. & Co.** en **W. J. M. F. & Co.**